

de vrije wandelaar

16e jaargang nr 52 april 2009

vereniging nemo - overbrakerpad 2 - 1014 az amsterdam
tel 020-6817013 - www.struinen.nl - voetpaden@gmail.com

Waarom zou je lid blijven van Nemo?

Nemo is geen museum, maar sinds 1988 de enige vereniging in Nederland voor wandelaars die houden van struinen, kuieren en zwerven.

Struinen is niet alleen de gezondste manier van (traag) voortbewegen, maar ook de meest aardse manier van kijken en beleven: stapsgewijs en buiten de gebaande paden. Struinen is een kunst...

Waar wandelt Nemo?

Nemo zoekt de onbekende voetpaden in de marges van het landschap: via sluiptwegen, tuinpaden, achterommetjes, grasdijken, boerenerven, jaagpaden, vrijerslaantjes, schapendriften en kerkepaden. Juist in de marges van het (stads)landschap, in het achterland en onland ligt het verleden nog zichtbaar aan de oppervlakte en is de toekomst eerder voelbaar dan elders. Een wandelaar wordt in dit gebied een tijdsreiziger in een mythisch landschap!

Wat doet Nemo?

- * Elke week dagwandelingen en natuurexcursies
- * Regelmatig wandelweekends/ weken
- * Inventariseren van wandelroutes en knelpunten
- * Actiewandelingen voor het behoud en de toegankelijkheid van voetpaden
- * Walkabout verhalenwandelingen (wandelen gecombineerd met mythen/legenden)
- * Werken in het groen, aanleg van voetpaden
- * Workshops ambachten
- * Tijdschrift de Vrije Wandelaar
- * De Heksenketel (eten in de Nemokeuken)
- * Aanbod van vrijwilligerswerk, maatschappelijke stages en werkplekken voor DWI-klanten.

Waar is Nemo?

- * **Nemocentrum Amsterdam de Braeck Westerpark**
info, theetuin, verhalenpoel, nemokeuken, oertuin
- * **Natuur&Wandelcentrum Nemoland in Polen**
 - wandelen en eten bij boeren en kunstenaars
 - vrijwilligerswerk, kinderactiviteiten, workshops en evenementen
 - studentenuitwisseling en stages

- * **dagwandelingen 10, 15 en 20 km.**
- * **natuurexcursies&verhalenwandelingen**
- * **wandelweekends&weken**
- * **acties voor voetpaden**
- * **Nemo wandelcentrum**
 - **De Braeck Westerpark Amsterdam**
 - **Nemoland Reuzengebergte Polen**

“Niemand mag hier lopen”

Nemo is Latijn voor niemand; zo heet elke wandelaar die zich laat verrassen door het toeval en zijn grenzen overschrijdt in het land van bordjes en prikkeldraad. Net als Odysseus, de stripfiguur Little Nemo en Captain Nemo van Jules Verne, wordt hij een ontdekkingsreiziger in Niemandsland waar ‘niemand’ mag komen, te voet naar een onbekende horizon...

Wandelaars horen bij het landschap

Onverharde voetpaden zijn niet alleen belangrijk voor wandelaars; ze zijn ook een ecologische (verbindings)zone. Door het wandelen blijven paden behouden en worden natuurwaarden beschermd. Voetpaden horen bij het cultureel erfgoed; door te wandelen lees je de geschiedenis en de verhalen van het landschap en de mensen die er liepen. Wandelen houdt de verhalen levend en schept nieuwe verhalen. Een landschap zonder voetpaden en (wandel)verhalen verkommt als een mens zonder geheugen...

Wandelen om paden open te houden

Tijdens wandelingen merk je dat steeds meer voetpaden afgesloten, opgeheven of geasfalteerd worden. Als recreant is de wandelaar welkom op uitgezette routes, maar als vrije wandelaar wordt hij verjaagd door boze eigenaren, verbodsbordjes en snelverkeer. Eenvoudige voorzieningen als overstapjes en bruggetjes ontbreken vaak. Nederland verhekt. Langs prikkeldraad en schrikdraad zoekt de wandelaar zijn weg. Nemo zoekt openingen waar anderen omlopen en laat zich niet weggagen door onterechte verbodsbordjes. Ook in de politieke wandelgangen en in de rechtszaal komt Nemo op voor de belangen van de wandelaar

Nemoland Polen

In het Reuzengebergte ligt Nemoland, het centrum van Nemo. Juist in Polen, omdat Polen staat voor het mooiste en onbekendste wandeland van Europa. Omdat Polen eeuwenlang het achterland van Europa was, vergeten, van de kaart geveegd, laat het landschap zich lezen als een verhaal en zijn wandelaars welkom om dit wonderlijke Polen te ontdekken.

Houd Nemo op de been!

Hoewel er steeds meer wandelingen worden georganiseerd en Nemo uitgebreid is met een nieuw wandelcentrum en veel meer activiteiten, is het aantal leden in 2008 weer flink afgenomen en liep de deelname aan de wandelingen verder terug. Waarom? We kunnen er naar raden: op Internet kun je zelf routes vinden en wissel je veel sneller van club, veel leden wandelen met eigen wandelgroepjes, en de acceptgiro van het Nemo lidmaatschap raakt vaak zoek. Nemo valt niet goed op in de glossy wandel & natuurwereld, en er zijn meer wandelorganisaties. Hoe moet je duidelijk maken dat het Nemoconcept volstrekt uniek is in Nederland? Nemo is de enige organisatie in Nederland die opkomt voor het struinen en met een wandelbus (met soep) op zoek gaat naar ongebaande paden. Het is een organisatie die draait op een groep mensen die dat belangeloos en uit enthousiasme doen. Nemo is een organisatie die niet bij de pakken neerzit, maar zich steeds vernieuwt (lees verderop in deze Vrije Wandelaar). Daarom is Nemo de moeite waard! Als je wil dat Nemo blijft lopen, wandel mee en vraag je vrienden of burens om lid te worden!

Kom naar de ledenvergadering! ALGEMENE LEDENVERGADERING VERENIGING NEMO

vrijdag 17 april 2008 - 20.00 uur
Nemocentrum de Braeck
Agenda: jaarverslag 2008 en beleidsplan 2009
Verkiezing nieuwe bestuursleden
Discussie over de toekomst van Nemo

Dag van het park 31 mei

Op 31 mei is weer Dag van het Park. De bedoeling is om meer aandacht te vragen voor het groen in de stad. In de meeste parken van Amsterdam is van alles te doen. In het Westerpark is de jaarlijkse Milieumarkt op het Overbrakerpad, pal voor de ingang van Nemo. Nemo organiseert een 'open dag':

- bij de Verhalenpoel vertellen we de mythen en legenden van het Westerpark,
- verhalenwandeling langs de geheimen van het nieuwe Westerpark
- expositie over het ontstaan van het Westerpark-landschap
- Lofdicht op de Lustplaats Soelen, voorgedragen door Mathilde Andriessen met begeleiding van Klaas Jonges op de luit.
- spannende speurtocht voor kinderen

Ook in het Flevopark organiseert Nemo activiteiten

- informatiekraam met expositie over de geschiedenis van Zeeburg
- spannende speurtocht voor kinderen
- verhalenwandeling door het oude Zeeburg

De Heksenketel

Met soep op verhaal komen bij Nemo

Voortaan Welkom in de Nemokeuken op vrijdag!
Chef kok is Andreas van Elburg, bekend van de Nemosoepen na de wandeling
Kosten € 8,- vooraf reserveren.

Maaltijdsoep met verhalen op vrijdag 18 uur:
15, 22, 29 mei en 12, 19 juni

Combinatie natuurexcursie en maaltijd € 10,-
(je kunt ook komen eten zonder excursie € 8)

Excursie vrijdag 17.30u maaltijd 19u: 24 apr, 8 mei;
5 juni; 26 juni.

Het wandelcentrum van Nemo ligt in het meest geheimzinnige deel van het Westerpark, aan een middeleeuwse poel. De poel is als laatste stukje oernatuur in de buurt letterlijk een verhalencentrum. Nemo wil de verhalen tot leven brengen via een heksenketel; een grote pan (maaltijd)soep, gecombineerd met zelf gebakken brood, salades uit de tuin en andere verrassingen. Tijdens en na de maaltijd komen uit de ketel vanzelf de sterkste verhalen naar boven borrelen. De soep is het bindmiddel tussen het wandelen en de beleving, mythe en werkelijkheid, en het brengt wandelaars bij elkaar, zoals Nemo al 20 jaar meer dan 1000 pannen soep rondgedeeld heeft na de wandeling. Via de heksenketel komt de magie van de wandeling letterlijk boven tafel. Sinds de opening van het nieuwe Nemocentrum in het Westerpark is op verschillende manieren geëxperimenteerd met het aanbieden van maaltijden. Vooral de combinatie van een natuurexcursie en een maaltijd werd een groot succes. In het nieuwe seizoen wordt de Nemokeuken verder uitgebreid, met een nieuwe naam: de Heksenketel.

Snel boeken!

Hemelvaartweekend Gasselte, Drenthe
do 21 mei t/m zo 24 mei

Pinksterweekend Coö, Belgische Ardennen
vr 29 mei t/m ma 1 juni

De wandelweekends met Hemelvaart en Pinksteren zijn dit jaar weer op bijzondere locaties in Nederland en België.

Kortere wandelingen

Naast de wandelingen van de 20 km. voor geoefende lopers, is er steeds meer vraag naar kortere wandelingen in een wat rustiger tempo. Mathilde is vorig jaar begonnen met het aanbieden van kortere wandelingen, en dit aanbod wordt dit jaar uitgebreid. Naast de kortere variant van de 20 km.-wandeling, is er nu ook een 15 km.-wandeling die een uur later start (10 uur). In het programma staan de kortere wandelingen in een apart overzicht.

Terugggevonden: Lofdicht op Lustplaats Soelen

Aan de Haarlemmervaart pal naast het huidige perceel van het Nemocentrum lag in de 18^e eeuw de lustplaats Soelen, een prachtig buitenhuis van Christoffel Beudeker (1675-1756). Hij was van oorsprong suikerbakker en later koopman. Hij was ook letterkundige, tekenaar en bekend verzamelaar van prenten, penningen, schelpen en mineralen. In 1723 verscheen een lang lofdicht op Soelen door Claes Bruin "De Lustplaats Soelen, in Dichtmaat uitgebreid, met Historische Aantekeningen, Aanmerkingen en Printverbeeldingen". Beudeker schreef zelf uitgebreide historisch toelichtingen op het gedicht. Nemo heeft de originele uitgave kunnen verwerven en presenteert op de Dag van het Park (31 mei) een eerste presentatie. Mathilde Andriessen draagt voor uit het gedicht en Klaas Jonges speelt op de luit in het Nemocentrum.

De geest van het Westerpark

Nemo laat de geest van het Westerpark verschijnen tijdens de Avondvierdaagse

Van 8 t/m 11 juni wordt weer de Avondvierdaagse gehouden, ook in en rond het Westerpark. Meer dan 2000 deelnemers lopen vier avonden door de buurt. Het organisatiecomité heeft Nemo gevraagd op de woensdagavond 10 juni een evenement te organiseren op de route. Nemo laat de geest van het Westerpark verschijnen tijdens een magische wandeling. Onderweg zijn optredens van o.a. het buurtkoor Staatsliederlijk, het Nemokoor, het Buurttheater en het zangduo José en Mathilde.

Walkabout

Wandelorganisatie Nemo organiseert in september dit jaar een wandelmanifestatie in de vorm van een reality game: een interactief spel dat de reële wereld gebruikt als platform, en waarbij deelnemers de hoofdrol spelen via een verhaal dat zich afspeelt in 'real time' en 'real life'. De wandelroutes zijn letterlijk de verhaallijnen van mythen over de oorsprong van Amsterdam. Doel van de wandeling is de ontrafeling van het geheim dat 'Amsterdam' heet. Oorspronkelijk is de 'walkabout' de zwerftocht van de Australische Aboriginals naar de Droomtijd via songlines: de gezongen en getekende voetsporen die de mythische ontstaansgeschiedenis van mens en landschap uitdrukken. De manifestatie vindt plaats op de Open Monumentendag en de Autovrije Dag, maar de wandeling kan ook daarna gelopen worden. De wandeling is een reis (queeste) naar de grenzen van de stad (stadspoorten en forten van de Stelling van Amsterdam), en weer terug via de "Heilige Weg" naar het hart van de stad: het Mirakel; de plaats van het wonder; het geheim van Amsterdam. Spelenderwijs ontdekken de deelnemers de ontstaansgeschiedenis van de stad; niet de geschiedenis van de regenten, priesters en dominees, maar de geschiedenis van de migranten en idealisten die aangetrokken werden door de pelgrimsstad en vrijstad. De wandelroutes lopen in 4 richtingen de stad uit: noord, oost, zuid en west. In 2009 wordt de eerste westelijke route gepresenteerd.

Hollandse Week Polen

Van 19 tot 25 oktober organiseert Nemo de Hollandse Week in Jelenia Góra.

Vanuit Nemoland in Stara Kamienica organiseert Nemo al 7 jaar de Hollandse Dag; een cultureel festival met Nederlandse en Poolse optredens. Dit jaar wordt het festival verbreed tot een cultureel festival in Jelenia Góra; in samenwerking met het Kolegium Karkonosze (universiteit van Jelenia Góra) en het Museum Hauptmannhaus in Jagniatkow. En vanuit Nederland in samenwerking met de Anne Frankstichting en het koor Vocaal Ensemble Groningen. Nederlandse en Poolse schrijvers worden uitgenodigd; een aantal hebben al toegezegd (2 Afrikaanse auteurs). Vanuit Polen is Olga Tokarczuk speciale gast. Het is de bedoeling een cultureel/literair festival te organiseren rond het thema 'migratie'. Daarbij willen we aandacht bieden aan de geschiedenis van de migratiestromen in Polen (verdrijvingen van Polen en Duitsers) en actuele (westerse) thema's rond migratie. Onderdelen van het festival zijn een literair festival met Poolse en Nederlandse schrijvers. educatieve programma's rond het thema migratie, optredens van het koor, het Free2choose project van de Anne Frankstichting (gericht op dilemma's rond burgerrechten), exposities en een filmfestival.

Gezocht voor het atelier in Nemoland Polen: kaardemolen, weefgetouw

Boekentip

52 wandelingen met schrijvers naar hun jeugd

Dit boek neemt je mee naar de vroegste herinneringen van 52 bekende Nederlandse en Belgische schrijvers. Naar de plek waar ze als kind opgroeiden en die maar al te vaak een rol speelt in hun latere romans. Ellie Brik (woonachtig in Den Haag) trok naar deze literaire dorpen en steden en selecteerde er de leukste wandelingen, lunchadressen, musea en winkels. Zo schrijven bijvoorbeeld Adriaan van Dis, Yvonne Keuls en Aaf Brandt Corstius over hun jonge jaren in Bergen aan Zee, Den Haag en Overveen. Voor meer informatie kijk op www.momedia.nl.

Nemo meezingkoor zingt op nieuwjaarsreceptie

TUINPARKWANDELINGEN

wandelen door de groene dromen van de stad

De Amsterdamse tuinparken zijn de schatkamers van de stadsnatuur en het product van vele generaties natuurliefhebbers. Deze groene geheimen worden de laatste jaren ontsloten omdat tuinparken wandelroutes aanbieden om kennis te maken met de tuinfantasieën van Amsterdammers. Nemo combineert de tuinparkroutes met elkaar en andere groene routes. Om de wandelaars in te wijden in tuingeheimen heeft Nemo haar leden met een tuin gevraagd om hun tuin open te stellen of een korte rondleiding te geven. Soms zijn het ateliers van kunstenaars, maar meestal kleine paradijzen. De tuinen worden getoond tijdens georganiseerde groene stadswandelingen van Nemo die gecombineerd worden met bijzondere groene wandelroutes in en om de stad.

Ook in 2009 organiseert Nemo wandelingen langs de tuinparken van Amsterdam. De wandelingen (ca 10 km, 10-16 uur, € 6) gaan door de groene scheggen van Amsterdam, die de stad verbinden met het groene buitengebied. Er worden vaak een aantal tuinen opengesteld die we kunnen bewonderen. Meestal met koffie of soep. Dit seizoen zijn er weer 3 wandelingen.

Zaterdag 16 mei Amsterdam West Osdorperpolder
Naar tuinparken De Eendracht, Tigeno en Osdorp, in de Eendrachtspolder. We wandelen door het groengebied rond de Sloterplas. We krijgen een rondleiding over Tigeno door Paul en eindigen de wandeling in zijn prachtige tuin met soep! (Tigeno: Tuinieren Is Genoegen En Nuttige Ontspanning). Vertrek om 10 uur bij halte tramlijn1 bij het Centraal Station.

Zaterdag 20 juni Amsterdam West, Bretten

Vertrek om 10.00 uur busstation Marnixstraat bus 80 naar Halfweg. Vanaf Halfweg lopen we door het ruige struingebied van de Brettenzone terug naar Amsterdam. Misschien zien we nog de runderen die hier onlangs zijn gekomen om het gebied te onderhouden. We bekijken de tuinparken: de Grote Braak, de Bretten, Sloterdijkmeer en Nut en Genoegen. We eindigen in Nut en Genoegen, waar meerdere Nemoleden hun tuin zullen laten zien! We eten soep bij Rita in haar atelier.

Zaterdag 5 september Amsterdam Noord Schellingwoude

Vertrek om 10 uur op het Centraal Station in de Westhal bij de eerste winkel (Erica). Via tuinpark Buitenzorg en het Vliegenbos lopen we over de Nieuwendammerdijk naar Schellingwoude. Daar lopen we ook door een natuurgebiedje dat sinds 2005 toegankelijk is en dat aan weerszijden van de brug te vinden is. En we wandelen door de tuinparken de Molen, Tuinwijck, Rust en Vreugde en Wijkergouw. We eten soep bij Hennie Hooijer in Kweeklust. Terug lopen we over de Oranjesluizen naar het Flevopark (tram 14).

MEDITATIEVE NATUURWANDELINGEN

Als wij in stilte lopen, zullen wij ons open kunnen gaan stellen voor de energieën om ons heen, zoals die van de elementen en van de bomen, en ons daar meer bewust van gaan worden. Om dit te bereiken zullen we op verschillende manieren gaan mediteren tijdens het lopen. Ik heb jarenlang wandelingen geleid. Ook heb ik veel ervaring met meditatie. Tijdens mijn wandelingen heb ik ontdekt dat het mogelijk is op verschillende meditatieve manieren te lopen. Graag wil ik dat met meer mensen gaan doen, zodat we onze ervaringen kunnen gaan delen. De wandelingen zullen meestal een keer in de twee weken plaatsvinden op zaterdagmiddag en ze zullen maximaal 10 km lang zijn. We reizen met het openbaar vervoer naar mooie groene gebieden rond Amsterdam. Vertrek ca. 10 uur. Kosten € 4,- vooraf opgeven bij Nemo

za 18 april door Gaasperpark via Gein naar Abcoude
za 2 mei Van Baarn door het bos naar kasteel Groeneveld
za 16 mei rondwandeling Waterleidingduinen
za 30 mei Van Broek in Waterland naar Monnickendam
za 4 juli omgeving van Naarden
za 18 juli duinwandeling vanuit Santpoort Noord
za 1 aug. Spiegelmeer rond naar Nigtevecht
za 15 aug Marken rond
za 29 aug IJmuiden strandwandeling
za 12 sept Hei en boswandeling vanuit Bussum Zuid
za 26 sept. Van Weesp naar Monnickendam
za 10 okt. Boswandeling rond Lage Vuursche
za 24 okt rondwandeling vanuit Broek in Waterland

Yvonne Soudijn

NATUUREXCURSIES

ONTDEK DE (STADS)NATUUR!

De natuurexcursies worden begeleid door ervaren en deskundige begeleiders.

De vogelexcursies organiseert Nemo samen met de Vogelwerkgroep Westerpark.

Evert Pellenkroft begeleidt komend seizoen alle vogelexcursies. In en rond het Westerpark, maar ook verder weg met fiets of Nemobus.

Arend Wakker is bioloog en verhalenverteller.

Het thema is afhankelijk van het seizoen.

IVN-wandelingen Nemo biedt ook de gratis natuurexcursies van het IVN aan die in het Westerpark worden gehouden.

ETEN MET NEMO:

ideale combinatie van natuurexcursie en lekker eten!

Vrijdag 19 uur: 24 april 8 mei 5 juni 26 juni

**PRIJZEN Excursies € 2 voor leden/donateurs
Combinatie: maaltijd en excursie € 10**

**VOORAF OPGEVEN 6817013
voetpaden@gmail.com**

Vr 24 april Natuurexcursie met Arend

Evolutie in het Westerpark Nemocentrum om 17.30u.
Nemomaaltijd om 19 uur.

Do 7 mei Natuurexcursie IVN

Horen zien en voelen.

Arend en Evert

Start Nemocentrum

13.30, tot 15u.

links: Arend en Evert

vr 8 mei Natuurexcursie rond Nemocentrum om 17.30 met Nemomaaltijd 19 uur. Water en oever

Wo 13 mei Vogelexcursie met Evert

Nachtegalen en Blauwborst in de Brettenzone.

Sloterdijkstation 19 uur met fiets.

Zo 17 mei Natuurexcursie op Voorne

tijdens Nemo-zondagwandeling: zie programma

Vr 5 juni Natuurexcursie Westerpark

met Arend én Evert. En met misschien de Rugstreeppad. Om 19.30 uur.

Nemomaaltijd om 17.30 uur.

Di 16 juni Natuurexcursie IVN

Flora en Fauna start 14.00 Nemocentrum, tot 15.30u.

Wo 17 juni Gierzwaluwexcursie met Evert.

Gierzwaluwkolonies in de Jordaan. Om 20 uur bij het Marnixbad. Bij erge kou of regen is er geen zwaluw te zien, dan wordt het vrijdag 19 juni

Vr 26 juni Natuurexcursie met Arend

Eetbare planten in het Westerpark. Start 17.30.

Nemomaaltijd 19 uur.

Vr 26- Zo 28 juni Natuurexcursie Schiermonnikoog

met biologe tijdens Nemo wandelweekend, zie programma

Za 18 juli Natuurexcursie met Evert

Insekten, libellen en vlinders.

Start 14 Nemocentrum, tot 16 uur

BURLENDE EDELHERTEN

Door te burlen, hun kracht te laten zien en soms te vechten met hun groten geweien, worden de kuddes gevormd. Vooral het geluid van de burlende mannetjes herten is indrukwekkend.

Vrijdag 2 okt. wandeling ca 6 km, met Mathilde.

15 euro. Vertrek Nemobus Amstelstation. 17 uur.

Terug om ca 22 uur.

ALLE NEMO WANDELWEEKENDS EN WEKEN IN 2009

Chaucerreis Engeland	25 april - 1 mei	7 dagen	€ 365
Lenteweek Nemoland Polen	25 april - 3 mei	9 dagen	€ 300
Hemelvaartweekend Drenthe	21 mei - 24 mei	4 dagen	€ 125
Pinksterweekend Ardennen	29 mei - 1 juni	4 dagen	€ 145
Viltweken Nemoland Polen	27 juni - 25 juli	8 dagen	€ 425
Weekend Schiermonnikoog	26 juni - 28 juni	3 dagen	€ 95
Cultuurreis Nemoland Polen	25 juli - 2 aug	9 dagen	€ 395
Workshop mythen en verhalen	1 aug - 15 aug	2x 7 dagen	€ 250
Weekend Ameland	18 sept - 20 sept	3 dagen	€ 95
Weekend Meddo	14 nov - 15 nov	2 dagen	€ 94

Lang Hemelvaartweekend Drente

Gasselte do 21 - zo 24 mei 4 dagen.

Een mooie accommodatie in de prachtige wandelprovincie Drente. We verblijven in een ruim en gloednieuw groepsverblijf aan de rand van het esdorp Gasselte en daarmee op de grens van de hoger gelegen Hondsrug met het lager gelegen veengebied. Gasselte maakt deel uit van de gemeente AA en Hunze, en is zo'n echt typisch Drents dorp met ongeveer 1000 inwoners, gelegen in een schitterende bosrijke omgeving. De accommodatie grenst aan de beroemde Drentse Staatsbossen, met uitgestrekte bossen en zandverstuivingen. De accommodatie heeft een manege, dus je kunt er ook paardrijden. We wandelen over de Hondsrug met zijn vele bossen en heidevelden, maar verkennen ook de weidse veengebieden daarachter. Uiteraard worden de vele hunebedden van Borger niet overgeslagen.

Begeleiding: Mathilde Andriessen.

Ledenprijs: € 125; Inclusief: 3 overnachtingen, alle maaltijden, wandelroutes en begeleiding.

Exclusief: vervoer en warme maaltijd laatste dag.

Nemobus retour € 30 (beperkt plaats).

Deelnemers met openbaar vervoer worden opgehaald in Gieten. De Nemobus vertrekt 21 mei om 9 uur vanaf het Amstelstation.

Lang weekend Schiermonnikoog,

met biologe Marian Hulscher.

3 dagen vr 26 - zo 28 juni

Drie dagen wandelen en uitwaaien op dit unieke Waddeneiland. Het rijkste vogeleiland met kwelders, strand en bos. Al in het jaar 1166 bewoond door de schiere (grijze) monniken, nu een Nationaal Park, beheerd door Natuurmonumenten.

Voor de natuurliefhebbers is er de enthousiaste begeleiding van biologe Marian Hulscher-Emeis.

2 overnachtingen en maaltijden op prachtig gelegen (sobere) kampeerboerderij.

Begeleiding: Peter Buijsman en Nelleke Breukink.

Wandelingen van 20 km en excursies.

Ledenprijs: € 95 Inclusief 2 overnachtingen, alle maaltijden, wandelroutes, bagagevervoer van en naar de boerderij, en begeleiding.

Exclusief vervoer, boot en warme maaltijd laatste dag.

Pinksterweekend Belgische Ardennen,

Coo Stavelot vr 29 mei - ma 1 juni 4 dagen

Prachtige locatie in de Belgische Ardennen, direct buiten het bekende plaatsje Coo, in de noord-oostelijke Ardennen. Coo ligt vlak bij Trois-Ponts aan de Amblève, daar waar de Salm in deze rivier stroomt. De grootste plaats in de buurt is de cultuurstad Stavelot. Iets verder weg liggen Remouchamps, Spa en Malmédy. We wandelen over middelhoge en hogere heuvels, maar ook langs de rivier. Veel bos uiteraard, maar ook weidegebieden en rivierdalen. Natuurlijk bezoeken we Stavelot, terwijl de befaamde watervallen van Coo om de hoek liggen.

Coo ligt aan het spoor Luik - Luxemburg en is uitstekend met de trein te bereiken. De ruime accommodatie is rustig gelegen

Ledenprijs: € 145,- Inclusief 3 overnachtingen, alle maaltijden, wandelroutes en begeleiding.

Exclusief vervoer en warme maaltijd laatste dag.

Nemobus retour € 40,- (beperkt plaats).

Deelnemers met openbaar vervoer worden opgehaald in Coo. Begeleiding Vincent Rottier.

De Nemobus vertrekt 29 mei 9 uur v.a. Amstelstation.

Lang weekend Ameland.

3 dagen: vr 18 - zo 20 september.

Beboste duinen en vochtige duinvalleien. Uitgestrekte stranden, met natuurlijk ook de strandtent voor de warme chocola. We wandelen ook naar het meest oostelijke deel van het eiland, het Oerd, met hoge duinen en kale zandvlaktes.

Wandelingen 20 km, ook kortere routes.

Zeer ruime en riante accommodatie.

Ledenprijs: € 95 Inclusief 2 overnachtingen, alle maaltijden, wandelroutes en begeleiding. Exclusief vervoer, boot en warme maaltijd laatste dag.

Nemobus retour € 35 (beperkt plaats).

Kort Weekend Achterhoek 14 - 15 nov

Oud/Nieuwweken 28 dec 2009/ 2 jan 2010

Wijlre (Zuid Limburg)

Kotten (Achterhoek)

Nemoland Polen

Reisvoorwaarden zie <http://nemo.pz.nl/reisvoorwaarden.html>

NEMOLAND POLEN

het hele jaar open: Międzylesie 5 - 58-512 Stara Kamienica - Polen tel. (0048) 75-7693605 - www.nemoland.org
informatie, reserveren: Nemo - Overbrakerpad 2 – 1014 AZ Amsterdam tel. 020-6817013 - voetpaden@gmail.com

ONTDEK HET POOLSE GEHEIM!

Nemoland ligt in het hart van Europa, in het Poolse Iser- en Reuzengebergte. Dit grensgebied van Polen, Duitsland en Tsjechië is een wonderlijk niemandsland met een oeroud dorpenlandschap en mysterieuze bergen. Hier heeft Nemo een centrum voor wandelaars en liefhebbers van oude ambachten.

Nemoland is ook een 'verhalencentrum' waar lokale legenden en verhalen over de geschiedenis worden verzameld en gepresenteerd in wandel/ verhalenprogramma's. Daarnaast is Nemo actief in de streek met projecten voor duurzame ontwikkeling, want dat is het doel van Nemoland.

Welkom in Nemoland!

- * 900 km. van Amsterdam, 20 km. van Jelenia Góra goed te bereiken met openbaar vervoer
- * 32 ha. eigen terrein met moestuin, geitenweide, boomgaard, beken, weilanden, heuvels en bos
- * café Joppe, vuurplaats en atelier voor ambachten
- * verhalencentrum en theaterzaal
- * kinderspeelplekken en zwemplek in de beek
- * 3 compleet ingerichte keukens
- * de dorpswinkel is op 15 min. loopafstand

Voor individuele gasten en gezinnen

Overnachten: *binnen*: 3x 2-pers.kamers, 2x slaatzolders, 5x 2-pers.stacaravans, 1x 4-pers. blokhut
buiten natuurcamping met sanitair en warme douches

Voor groepen tot 24 pers.

- * Groepsaccommodatie met kamer, keuken en 10 pers. slaatzolder, blokhut en caravans
- * Gebruik van café, atelier, theater, verhalencentrum en activiteitenruimte op zolder café
- * Grote beekweide voor tentenkamp

Waar ligt Nemoland?

Nemoland ligt in het onbekende berggebied van zuid-west Polen (ooit bekend als het Toscane van Midden-Europa) met een schat aan oude dorpen, kuuroorden, monumenten, natuurparken en oude steden (zoals Jelenia Góra) omringd door de bergketens van het Reuzengebergte en Isergebergte. Nemoland ligt volledig afgelegen tussen de heuvels en bossen, en toch maar 15 min. lopen van het dichtstbijzijnde dorp en goed bereikbaar met openbaar vervoer. Het eeuwenoude landschap bestaat uit veel kleine akkers, grasweiden, kleine boomgaarden, beken, verruigde percelen en bossen. De vele voetpaden, houtwallen en stenen muren zijn oude sporen van een waardevol historisch en natuurrijk cultuurlandschap.

Wat is er te doen?

- Voor individuele gasten en gezinnen die van rust, avontuur en de ongerepte natuur houden.
- Voor groepen die aan een project werken, optreden of workshops doen. De afgelopen jaren waren er projectkoren, sjamanen, muziekgroepen, filmmakers, studenten, scholieren, scouts, bouwkampen, stagiaires, jeugdgroepen uit de hulpverlening, viltgroepen, KNNV biologiekampen en wandelgroepen.
- * Eindeloos dwalen: genieten van de stilte en de wilde natuur
- * Beleven van sagen, legenden en rituelen van het Isergebergte bij de Verhalenput en op de Heksenberg
- * Keuze uit tientallen ommetjes, dagwandelingen en meerdaagse wandelingen in de bergen
- * Eten bij boeren en kunstenaars in de buurt
- * Workshops viltten, weven, glas in lood, maken van brood, kaas, jam
- * Cursus verhalen maken en uitbeelden
- * Voorbereiding van culturele evenementen en dorpsfeesten, en het organiseren van optredens
- * Meewerken aan de opbouw en het onderhoud van Nemoland en de projecten van dorpsorganisaties;
- * Stages en uitwisselingsprogramma's i.s.m. dorpscholen en Hogeschool Kolegium Karkonosze
- * Voor kinderen: verhalenprogramma's, speurtochten, hutten bouwen, dammen bouwen en nog veel meer.
- * Voor jongeren: bivak voor survivaliefhebbers, sporenwandelingen en leuke klussen.
- * Tochtjes naar het Reuzengebergte en Isergebergte, kastelen, historische steden, kuuroorden, kloosters, natuurparken, museum 'KZ Gross Rosen' of kunstenaarskolonie Kopaniec en Wolimierz
- * Participeren in Nemoland als partnerorganisatie, vrijwilliger, begeleider en coördinator van activiteiten

De groeps-
accommodatie

WORKSHOPS IN NEMOLAND POLEN ZOMER 2009

Vilten met Erica en wandelen met Mathilde: 2 workshops 27 juni - 4 juli en 4 - 11 juli

Nemo organiseert een viltworkshop op een unieke locatie met een gevarieerd programma:

's Ochtends viltworkshop. Er wordt gebruik gemaakt van wol van de eigen schapen en van schapen van boeren uit de omgeving.

Ervaring is beslist niet nodig, in deze week

kun je al een behoorlijk werkstuk maken.

's Middags wandelen in de omgeving olv Mathilde

We gaan ook vilten met Poolse dorpsbewoners in het dorps huis.

Begeleiding Erica Rietema (docent vilten) en:

Mathilde Andriessen (wandelbegeleider)

Reissom € 425,- all in. incl. overn., eten bij boeren, materialen, alle maaltijden. excl. reis

Nemobusje heen 25 juni, terug 11 juli retour € 120

Erica Rietema heeft ruim 30 jaar lesgegeven in het basis -en middelbaar beroepsonderwijs o.a. in handvaardigheid en textiele werkvormen

De laatste 5 jaar heeft ze zich gespecialiseerd in het wolvilten, volgde masterclasses en maakte reizen naar Nieuw Zeeland, Kirgistan en Turkije om daar de verschillende manieren van werken met vilt te bestuderen en praktisch te leren doen.

2 Workshops vilten, weven, brood bakken met Ko en Ria: 12-18 juli en 19 -25 juli

Nemoland Polen wordt steeds meer een centrum voor natuurlijke ambachten met grondstoffen uit de omgeving. Ko Arkesteyn (foto rechts, met leemoven) en Ria Stam (foto links) zijn specialisten. Ze hebben al vaak workshops vilten en weven gegeven. En Ko bouwde vorig jaar een leemoven in Nemoland. In juli 2008 geven ze samen voor de gasten van Nemoland een serie workshops waar je veel kunt leren over oude ambachten, zoals vilten, weven en broodbakken. Ze gaan de grondstoffen zelf opzoeken in de Poolse omgeving. 's Morgens workshop, 's middags kun je wandelen en eten bij de boer. En 's avonds speelt Ko ook trekzak. Prijs €250 per week incl overnachtingen ontbijt/lunch workshop

2 Workshops Verhalen verzamelen, maken en vertellen met Peter: 1 - 8 aug en 8 - 15 aug

De workshop bestaat uit 4 delen:

1. Theorie over mythen en legenden. 2. Verzamelen van mythen/legenden uit de streek uit oude boeken, tijd-schriften en mondelinge over-leveringen. 3. Zelf (leren) schrijven

van verhalen. 4. Uitbeelden van de verhalen. Het doel is een product in de vorm van een vertelling, voorstelling, publicatie of film. Gevraagd wordt creativiteit en enthousiasme. Ervaring is niet nodig; ook kinderen kunnen meedoen!

Begeleiding Peter Spruijt

Prijs €250 per week incl overnachtingen ontbijt/lunch workshop, excl. reis en maaltijden

o heks op haar

o die samer (boven Aga, onder Rübzahl 16^e eeuw)

met de berggeest van het Reuzengebergte Rübzahl, het oude landschap met verhalen bedekt. Nemo verzamelt de oude verhalen en verbindt ze met wandelingen. Het lezen en beleven van de heksenverhalen brengen de mythes weer tot leven

Het Izergebergte en Reuzengebergte kent een roerig verleden waarvan de sporen nog goed zichtbaar zijn: een wandelaar wordt in dit gebied een tijdsreiziger in een mythisch landschap. Tussen de breuklijnen van de geschiedenis bloeien de verhalen, legenden en mythen die vertellen over de geschiedenis, het landschap en de mensen die er woonden en hun geheimen.

WANDEL/CULTUURWEEK

Werelderfgoed Hirschbergertal Kotlina Jeleniogórska Nemoland Polen 25 juli - 2 aug 2009

Wandelorganisatie Nemo organiseert in 2009 in en vanuit haar centrum Nemoland Polen een wandel/cultuurweek gericht op de cultuurgeschiedenis van het gebied. Thema's zijn:

1. Dorpsarchitectuur met middeleeuwse kerken, gave vakwerkhuisen (wevershuizen; "Ungebindete Häuser") en de eeuwenoude agrarische ontginningssporen.
2. Sporen van de middeleeuwse glashoogovens
3. 19e eeuwse kuuroorden
4. Kunstenaarskolonies uit de 19e en 20e eeuw
5. Jelenia Góra/Hirschberg als gave 17e eeuwse handelsstad
6. Paleizen in het Landschapspark van Janowice
7. Middeleeuwse burchten en kasteelruïnes
8. Kerken en kloosters

COMPLEET CULTUUR-ARRANGEMENT 25 juli – 2 aug. 2009

Elke dag inleiding, excursie of wandeling rond een thema. Cultuurworkshop; zelf ontdekken van monumenten, gegevens verzamelen en het maken van foto's/film voor publicatie of expositie.

Begeleiding: Vincent Rottier (kunsthistoricus) en Nemoteam. Prijs incl. programma, begeleiding, vervoer in Polen met Nemobus overnachtingen en alle maaltijden €395,-

Vervoer van/naar Nederland met Nemobus €120,-

Het meest bijzondere kenmerk van de streek is vooral de ongekeerde dichtheid van kastelen en landhuizen in een relatief klein gebied. De kastelen refereren aan de strijd die eeuwenlang om dit gebied is gevoerd, de landhuizen aan de rustiger tijd daarna. Vooral de vele paleizen en landhuizen van het Pruisische vorstenhuis en hun adel maken het gebied uniek.

De cultuurschatten liggen in een prachtige omgeving, zowel in de rustige heuvels van natuurpark Janowice als aan de voet van het ruige Reuzengebergte en het Isergebergte. Janowice is ook nog eens cultuurhistorisch interessant, omdat de grootste Duitse landschapsarchitecten het gebied mede vorm hebben gegeven als achtergrond voor de paleizen. Opvallend is verder het onaangestaste, kleinschalige natuur- en cultuurlandschap in het voorgebergte van het Reuzengebergte, waar de schaalvergroting van de 20ste eeuw aan voorbij is gegaan. De streek heeft vele kuuroorden, door de schone lucht en door de aanwezigheid van zowel warm water als genezende stoffen in de bodem. De dorpen in het voorgebergte stonden bekend als 'Luftkurort'.

De bijzondere omstandigheden oefenen grote aantrekkingskracht uit op kunstenaars. In de 19de eeuw was het Reuzengebergte al het summum voor romantische schilders als Caspar David Friedrich en schrijvers als de gebroeders Hauptmann. In de 21ste eeuw wordt de artistieke traditie voortgezet door kunstenaars uit allerlei landen die hier neerstrijken en via galeries en ontmoetingsruimtes met elkaar en met geïnteresseerden in contact komen. Sinds 20 jaar is dit gebied weer het hart van Europa, ditmaal als vreedzaam ontmoetingspunt van culturen.

Weinig gebieden in Polen en zelfs in Europa hebben zoveel te bieden aan toeristen als het Hirschbergertal. Het is dan ook niet voor niets dat er gesproken wordt over het Toscane van Midden-Europa, zij het dat de Polen liever bescheiden spreken van het Dal van de Het Hirschbergertal ligt in het bergachtige Sudeten-gebied van Neder-Silezië in zuid-west Polen, aan de voet van het Reuzengebergte langs de grens met Tsjechië. Het gebied is uniek in Europa door de combinatie van bijzonder natuur- en cultuurmonumenten op een kleine oppervlakte.

*Foto's: hierboven Gnadenkirche Jelenia Góra,
Rechtsboven: markt Jelenia en ruïne Chojnik,
Rechts boerderij Antoniów en brug ruïne Stara Kamienica.*

Hoe gaat het met Nemo?

door Mathilde Andriessen

Hoewel de deelname aan de wandelingen afneemt, zijn de mensen die wel trouw meelopen onverminderd enthousiast! Bovendien lopen de weken en de weekends gelukkig wel goed. De waddenweekends iets minder, maar daar komen we dan ook al vele jaren. Misschien eens naar een ander eiland? De zondagwandelingen zijn en blijven de belangrijkste activiteit van de vereniging met een trouwe vaste kern, die regelmatig meeloopt. Dankzij deze groep kan Nemo door blijven gaan met deze wandelingen! Ook de kortere zondagwandelingen lopen steeds beter. Een paar jaar geleden was dat nog 1 persoon (Rita) die met Mathilde de 15 km liep, tegenwoordig zijn beide groepen (20 en 15km) ongeveer even groot. De zaterdagwandelingen met Alies hebben ook nog altijd een trouwe aanhang. Er is veel behoefte aan kortere wandelingen (15 km) en dus later vertrekken en vroeger weer thuis. Dit jaar is Nemo op haar nieuwe plek in het Westerpark begonnen met natuurexcursies. De plek is er ideaal voor. Alle excursies werden begeleid door 2 vaste deskundigen, Arend Wakker en Evert Pellenkroft. Er waren altijd voldoende deelnemers, zelfs bij regen. Met de individuele arrangementen is Nemo gestopt omdat de belangstelling te gering was en het geleverde maatwerk veel werk kostte en naar verhouding te weinig opleverde.

De zondagwandelingen trekken gelukkig weer wat aan. Waar het aan ligt weten we niet, misschien aan de oproep in de Vrije Wandelaar? Er was een dip in 2008, er werd soms een wandeling gecancelled omdat er welgeteld één opgave was. Als dat had doorgezet hadden we moeten stoppen. Maar gelukkig, het tij is gekeerd! Helaas is het aantal chauffeur/begeleiders voor de zondagwandelingen wel afgenomen. De wandelingen komen weer geheel op de schouders van Vincent en Mathilde, met ondersteuning van Jaime en van wandelaars die met hun eigen auto meerijden en mensen kunnen meenemen. Ook voor de begeleiding van de weekends en weken is het moeilijk om vrijwilligers te vinden. Het is dan ook een hele verantwoordelijkheid om voor groepen te koken en wandelingen te begeleiden. Gelukkig zijn er nog wel een paar vaste vrijwilligers waar we altijd op kunnen rekenen!

Sinds Nemo op haar nieuwe plek zit op het terrein van de schooltuinen, zijn er ook nieuwe activiteiten mogelijk geworden. Zo is Nemo nu een contractpartner van het DWI. Voor een aantal dagdelen per week kunnen cliënten van het DWI (de vroegere Sociale Dienst) bij Nemo werken in de (school)tuinen of wandelen in het Westerpark en omgeving. Er zijn inmiddels 2 wandelgroepen, één groep doet een korte rustige wandeling in of rond het Westerpark, de andere groep maakt een langere

wandeling, door het Havengebied, andere parken in de buurt, of naar de hofjes in de Jordaan. De buurtboerderij is altijd een vaste koffieplek voor de wandelaars. Deze wandelgroepen zijn elke donderdagmiddag. Iedereen kan meewandelen. Heb je zin om een wandeling uit te zetten of te begeleiden, heel graag! Ton Verkroos, Margreet Spruyt en Ellen Kool zijn de vaste begeleiders van de wandelingen, maar voor de continuïteit is het fijn als er een pool van begeleiders is. Heb je interesse, bel Mathilde Andriessen bij Nemo, zij is de coördinator van het project en de contactpersoon voor DWI.

Op donderdagochtend is de Werkgroep Groen aan het klussen in de Nemotuin, de schooltuinen en soms in de Waternatuurtuin in het Westerpark. In de winterperiode was er minder werk buiten. Toen zijn alle vogelnestkastjes schoongemaakt, opnieuw gelakt en weer opgehangen. Nu maar afwachten welke vliegende gasten erop af gaan komen! De poel is aan de kanten schoongemaakt, de houtrillen om het hele terrein weer op orde gebracht. Want de gemeente had nieuwe beschoeiing aangelegd langs de ons omringende 'Slotgracht', ze moesten er langs met een trekker en daardoor waren de houtrillen weer in elkaar gestort. Zo blijven we lekker bezig, maar net voor de vogelbroedtijd was het gelukkig weer hersteld, want de takkenrillen bieden ook de ideale nestgelegenheid voor de vele vogels. Mede dankzij begeleider Ton van Bueren wordt er hard gewerkt.

Nemofeest 21 sept.
Koor Mila, Duo Sonero en
watergeest Lucia

Nemoland Polen.

In 2008 bestond Nemoland 10 jaar. In die 10 jaar waren er ca. 2000 gasten en 18000 overnachtingen. In 1998 heeft Nemo het project in Polen gestart met als doel een wandel/activiteitencentrum op te zetten en een bijdrage te leveren aan de duurzame ontwikkeling van de streek. Het Nemocentrum heeft zich in 10 jaar ontwikkeld van een natuurcamping tot een veelzijdig activiteitencentrum met projecten die uitgevoerd worden in samenwerking met de gemeente, lokale NGO's, dorpsbewoners en scholen in de regio. Nemo heeft veel geïnvesteerd in het opzetten van netwerken in de Poolse omgeving. Daarbij profileert Nemoland zich als 'verhalencentrum' door lokale legenden en verhalen over de geschiedenis te verzamelen en te presenteren in wandel/verhalenprogramma's voor kinderen en hun ouders. Het project werd gerealiseerd door de inzet van de Nemo staf, participanten, obligatiehouders, vrijwilligers en de vele gasten die een bijdrage leverden.

Het afgelopen jaar is de laatste hand gelegd aan de verbouwingen in Nemoland. Zo langzamerhand is het klaar om groepen te ontvangen. De vilt- en wandelweek in de zomer was een groot succes, Voor herhaling vatbaar dus. Ook was er weer een groep van de internationale werkkamporganisatie SCI. De deelnemers kwamen dit jaar vooral uit oost-Europa. Er is hard gewerkt aan het verhalencentrum, onder begeleiding van Edo de Jong. Ook de tipi kreeg een vaste basis.

Foto: Krystyna van de dorpswinkel in Chromiec

10 jaar Polen was voor ons de duik in een totaal andere wereld. Hoe meer mensen we leerden kennen en hoe meer Pools we spraken, hoe vreemder we ons voelden. Maar elke keer werden we verrast door de gastvrijheid en de bereidheid om samen te werken. Door de gezamenlijke strijd tegen de rampzalige mijnbouwplannen zijn we een deel van het dorp geworden. We zijn enorm onder de indruk van dit prachtige land en de mensen, die zoveel te bieden hebben aan verwende westerlingen die alleen maar clichés hebben over Polen.

Het Poolse geheim hebben we nog lang niet ontrafeld, maar we voelen ons zo verbonden met dit stukje Polen dat we de komende jaren graag ons project verder willen uitbouwen. Vooral de contacten in Jelenia Góra bieden veel nieuwe mogelijkheden. Het Polenproject geeft ons elk jaar nieuwe inspiratie voor de activiteiten van Nemo in Nederland. Nemo in Nederland en Polen horen bij elkaar en kunnen niet buiten elkaar.

Poolse plannen voor 2009

De belangrijkste geplande activiteiten voor 2009 zijn:

1. wandel- en verhalenarrangementen in alle vakantieperiodes
2. klussenweken voor bv. tuinactiviteiten, klein onderhoud in alle vakantieperiodes
3. 2 viltworkshops (viltten en wandelen) met Erica/Mathilde 24 juni - 11 juli
4. 2 vilt/weefworkshops met Ko/Ria 13 - 24 juli
5. cultuurweek (met cultuurreis, excursies) met Vincent 25 juli - 2 aug
6. voorbereiding van de Hollandse Week
7. In oktober (18-25 okt.) vindt de Hollandse Week plaats. De opzet van de Hollandse Dag wordt veranderd in een breed cultureel evenement in samenwerking met de Hogeschool van Jelenia Góra en het Gerhard Hauptmannhaus. Thema van de Hollandse Week is "de migrant" in de geschiedenis en actualiteit, in kunst en cultuur. Het evenement is een aanzet tot een groter evenement in 2010, waarbij ook de Anne Franktentoonstelling naar Jelenia Góra komt. Partners van de Hollandse Week zijn:
 1. Vocaal Ensemble Groningen. Een koor dat 4 optredens gaat verzorgen.;
 2. Anne Frankstichting Amsterdam, met hun Free2Choose project.
 3. Ad van Rijsewijk (oprichter Uitgeverij De Geus) die in het kader van de Hollandse Week een literair festival organiseert.

Verenigingsbestuur

In 2008 is de samenstelling van het verenigingsbestuur en ook het bestuursmodel veranderd. Er was behoefte aan een bestuur dat dicht bij de ledenactiviteiten staat, dat kan signaleren wat er speelt binnen de vereniging en als wandelaar en vrijwilliger input kan leveren in het bestuur. De nieuwe bestuursleden werden: Mathilde Andriessen (voorzitter), Margreet Spruyt (secretaris) en Teun Taal (penningmeester). Mathilde is als coördinator van alle activiteiten het kloppend hart van de organisatie. Margreet Spruyt is de drijvende kracht achter het Nemokoor, begeleidt regelmatig wandelweekends en is actief betrokken als vrijwilliger bij het Polenproject. Ook begeleidt zij de wandelgroep met de DWI-klanten. Als penningmeester werd Teun Taal benoemd maar hij heeft zich inmiddels alweer teruggetrokken. Op de ledenvergadering van 17 april worden 2 nieuwe bestuursleden voorgedragen: Chiem Broekmans als penningmeester en Ton Verkroos als algemeen bestuurslid. Chiem is als lid van het stichtingsbestuur nauw betrokken bij de hele organisatie van Nemo en is al eerder penningmeester geweest van de vereniging. Ton is al jaren vrijwillig medewerker op het Nemokantoor en kent daardoor het reilen en zeilen van de verenigingsactiviteiten heel goed. Ook is hij de vaste pianist/begeleider van het Nemokoor en loopt hij zeer regelmatig mee.

ALGEMENE LEDENVERGADERING VERENIGING NEMO

vrijdag 17 april 2008 - 20.00 uur - Nemocentrum de Braeck

Agenda: jaarverslag 2008 en beleidsplan 2009

Verkiezing nieuwe bestuursleden Discussie over de toekomst van Nemo

Hoogtepunten van 2008

31 zondagwandelingen met 333 deelnemers
 9 OV-wandelingen van Alies met 84 deelnemers
 10 vogel/natuurwandelingen met 128 deelnemers
 6 weekends met 54 deelnemers
 2 oud/nieuwweken met 29 deelnemers
 totaal 626 deelnemers
 Polen 95 individuele gasten en 1029 nachten

11 jan. Laatste drukbezocht nieuwjaarsreceptie in het oude Nemokantoor met veel muziek
 8 maart Nacht van het Mirakel in de Boomsnijker
 21 maart Opening Nemocentrum De Braeck door wethouder Dick Jansen
 18 april Ledenvergadering kiest voor nieuw bestuur
 22 mei Inwijding van de houtkachel en zonnepanelen Nemocentrum door wethouder Dirk de Jager
 25 mei Dag van het Park met verhalenwandeling en optreden koor Staatsliederlijk
 juni 1e Vilt- en Wandelweek Nemoland Polen
 juli/aug. Internationaal SCI werkkamp Nemoland Polen; bouwt verhalencentrum
 3 aug. Hollandse Dag Nemoland Polen met optreden Sonero, theatergroep Kopaniec e.a.
 21 sept. Amsterdam Walkabout met Nemo Wandeltheater
 21 sept. 20 jaar Nemo jubileumfeest met optredens van Sonero, Slavisch koor Mila en duo Bachthalo!
 17 okt. Deelname aan conferentie 10 jarig bestaan van de Hogeschool van Jelenia Góra, presentatie van de Nemo publicatie Other places, other landscapes

Omslag

2008 was een historisch jaar voor Nemo, met als hoogtepunten het 20 jarig jubileum en de verhuizing naar het nieuwe centrum op het terrein van de Schooltuinen. De verhuizing betekent een omslag in de hele opzet van Nemo.

Al jaren is er een teruggang zichtbaar van het aantal leden en deelnemers aan de zondagwandelingen. Ondanks de toegenomen wandelactiviteiten waren er ook in 2008 minder deelnemers, en ondanks de ledencampagnes en evenementen, weer minder leden. Vooral bij slecht weer moesten wandelingen gecancelled worden (wat vroeger nooit voorkwam!) en meer leden zegden hun lidmaatschap op. Nemo laat de teruggang niet als een crisis over zich heen komen, maar beschouwt het als een aanleiding om een omslag maken naar een nieuw soort organisatie. In 2008 werd die omslag goed zichtbaar. Meer leden deden vrijwilligerswerk en er ontstond een kern van vaste deelnemers aan de wandelingen. Ook de betrokkenheid bij het Polenproject groeide. Het Nemocentrum in het Westerpark trekt steeds meer bezoekers en het aantal deelnemers voor de natuurexcursies en de kortere wandelingen neemt toe.

Nieuwe activiteiten zijn wandelevenementen gericht op de geschiedenis van het landschap (Walkabout), doorde weekse wandelactiviteiten en het werken in het groen met cliënten van DWI. Daarnaast voerde Nemo actie voor meer en betere wandelmogelijkheden in/om Amsterdam. Kortom; minder kwantiteit wat leden en deelnemers betreft, maar meer kwaliteit en meer betrokkenheid, activiteiten en voorzieningen.

Nemo in een spagaat

Nemo zit dus in de overgang naar nieuwe kansrijke activiteiten en projecten. Maar het probleem dreigt nu dat Nemo tussen de wal en schip dreigt te vallen. Door de verminderde deelname zijn dagwandelingen niet meer kostendekkend. Intussen dalen de inkomsten en stijgt elk jaar de huur. In 2008 was het tekort €8000,-. Daar komt bij dat het verdwijnen van de ID-regeling onvoordelig uitpakte omdat Nemo gedwongen werd een betaalde baan te realiseren. En door de kredietcrisis daalde de reserve voor de nieuwe bus met €10.000 euro. Bij elkaar een exploitatietekort van maar liefst €18.000. Ter gelegenheid van het 20 jarig jubileum zijn alle leden en oud-leden aangeschreven voor een uitnodiging en een donatie. De opbrengst was € 1545. Dat geeft goede moed. Hartelijk dank! Het is niet zo dat Nemo structurele financiële ondersteuning zoekt. De huidige plannen en projecten zijn in de toekomst zeker kostendekkend en loonvormend. Maar voor deze overgangsfase is een of andere financiële overbrugging noodzakelijk; anders redt Nemo het niet. Ook moet de deelname aan de wandelingen en het ledenaantal weer gaan stijgen.

Beleidsplan 2009 - de grote lijnen

- zelfde aanbod van zondagwandelingen, weekends en weken
- meer kortere wandelingen op zaterdag en zondag
- groter aanbod van natuurexcursies, ook naar de Brettenzone
- meer ludieke acties voor het behoud van voetpaden
- start van de Heksenketel, het Nemo-eetcafé in de Braeck.
- nieuw: meditatieve wandelingen op zaterdag (10 km)
- vergroten van het wandelaanbod voor de DWI-klanten (sappers/mappers).
- uitbreiden van tuinparkwandelingen, en tevens aandringen op het openstellen van tuinparken voor wandelaars
- meer PR voor de nieuwe activiteiten van Nemo en het werven van leden en deelnemers
- Nemoland Polen ontwikkelen tot een cultureel en educatief centrum voor groepen; maar wel:
- voortzetten van de huidige activiteiten in Nemoland Polen (natuurcamping, verhalencentrum)
- organisatie van de Hollandse Week in Jelenia Góra Polen; meer uitwisselingsprojecten
- Walkabout als jaarlijks wandel/verhalenevenement

WANDELEN OP INTERNET**www.wandelzoekpagina.nl**

*De beste website voor wandelroutes in Nederland
De Wandelzoekpagina van Stefan Horn bevat niet alleen zoekmachines voor dagwandelingen, meerdaagse tochten en wandelvakanties, maar ook tips van wandelaars, wandelnieuwtjes, een maandelijks nieuwsbrief en een agenda voor natuurwandelingen.*

www.tweevoeter.nl

De website van Wessel Zweers bevat praktische informatie voor wandelaars en dagelijks nieuws. Bijna

WANDELEN IN ZEELAND

Veel wandelaars laten Zeeland links liggen. Dat is een grote vergissing. Zeeland is weliswaar wat lastiger te bereiken dan de meeste andere provincies, maar als u rust, ruimte en unieke landschappen zoekt, kunt u hier prachtige wandeltochten maken.

Als geen andere provincie staat Zeeland in het teken van het water. De Zeeuwse kust heeft brede stranden en biedt magnifieke uitzichten over de delta van Maas, Rijn en Schelde. Overal in de provincie zijn nog herinneringen te vinden aan de eeuwenlange strijd tussen de mens en de zee. Zeeuwse steden staan vol poortcomplexen, stadhuisen, fortificaties, pakhuizen en eeuwenoude kerken. En het landschap buiten de steden wordt gevormd door kronkelende dijken, kreken en welen, vliedbergen, inlagen en karrevelden achter de dijken,

WANDELEN IN DE SIERRA NEVADA

Marion Aerts is al jaren Nemolid en trouwe vrijwilliger. Zij is een paar jaar geleden met een aantal vrienden begonnen met het ombouwen van een grote geitenschuur (300 m²) tot een groepsaccommodatie. Na vier jaar van hard werken is ze zover dat ze wil beginnen met het organiseren van wandelvakanties. Cortijo La Balsa, zoals het huis heet, ligt tussen de amandel- en olijfboomgaarden op de noordelijke hellingen van de Sierra Nevada, op 1100 meter boven de zeespiegel. Er is plaats voor zo'n 10-15 personen en er is een grote, hoge zaal van 10 bij 10 meter. Honderd meter van het huis begint het Parque Nacional de la Sierra Nevada, met als hoogste top de Mulhacén, met 3300 meter de hoogste berg van het Spaanse vasteland. Er zijn diverse wandelroutes in de omgeving. Tweemaal per jaar wil zij speciale weken voor wandelaars organiseren: dit jaar van 5 tot en met 19 oktober, en in 2010 in de tweede en derde week van juni. Voor meer informatie zie www.labalsa.nl

www.wandelnet.nl

De website van Stichting Wandelplatform-LAW, de uitgever van de beroemde LAW-paden. Sinds kort staan ook de LAW-routes helemaal op internet.

www.struinen.nl *De website van Nemo*

WANDELCENTRUM DE BRAECK WESTERPARK

In het nieuwe Westerpark, op het terrein van de Schooltuinen, naast de Kinderboerderij, OV bus 21 en tram lijn 10 eindpunt van Hallstraat

Open: maandag t/m vrijdag van 9-17uur, behalve woensdag.

- Expositie over de natuur en het ontstaan van het Westerpark-landschap
- Verhalenpoel; ontdek de mythen en legenden over de watergeest Swawa en de vrije Fries Uko van Okesdorp, de eerste middeleeuwse bewoner.

GROENE VINGERS – werken in het groen

Meehelpen bij het aanleggen van voetpaden en het onderhoud van de Nemotuin, de Schooltuinen en de Waternatuurtuin, olv Ton van Bueren

DE HEKSENKETEL - eten in de Nemokeuken €8

Maaltijdsoep met verhalen: vrijdag 18 uur: 15, 22, 29 mei en 12, 19 juni
Natuurexcursie met maaltijd (je kunt ook komen eten zonder excursie)

vr 24 apr Maaltijd 19 uur na de *Natuurexcursie* Evolutie in het Westerpark om 17.30 Nemocentrum.

vr 8 mei Maaltijd 19 uur na de *Natuurexcursie* rond Nemocentrum om 17.30 Water en oever

vr 5 juni Maaltijd 19 uur *Natuurexcursie* Westerpark met Arend én Evert. 17.30 uur.

vr 26 juni Maaltijd 19 uur na excursie over eetbare planten 17.30 uur

DAGWANDELINGEN z.o.z.

* elk weekend: dagwandelingen, meestal met Nemobus, 20 en 15 km

* regelmatig natuurexcursies en tuinparkwandelingen

WANDELWEEKENDS

do 21 mei t/m zo 24 mei **Hemelvaartweekend** Gasselte, Drenthe

vr 29 mei t/m ma 1 juni **Pinksterweekend** Coö, Belgische Ardennen

vr 26 juni t/m zo 28 juni **Schiermonnikoog**, met biologie

vr 18 sep t/m zo 20 sept **Ameland**

za 14 nov t/m 15 nov **Meddo** Achterhoek

NEMOLAND POLEN

Wandel/verhalencentrum aan de voet van Iser- en Reuzengebergte in zuid-west Polen. Theater, atelier, boerderij. Hele jaar open

natuurcamping, kamers, kleine stacaravans, groepsruimte, blokhut.

za 25 apr - t/m zo 3 mei **Wandelweek** voorjaar in het Iser/Reuzengebergte

za 27 juni - za 11 juli **2 Viltweken** olv Erica en Mathilde

za 11 juli - 25 juli **2 weken vilten. weven, broodbakken** olv Ko en Ria

za 25 juli - zo 2 aug **Wandel- en cultuurreis** olv Vincent

za 2 aug - za 15 aug. **2 Workshops mythen en verhalen** olv Peter

za 17 okt - zo 25 okt **Polenreis** Herfstvakantie

EVENEMENTEN

zo 31 mei Dag van het Park (Westerpark)

zo 13 sep Manifestatie Kijk op de Wijk, Westerpark Amsterdam.

zo 13 sep Open Monumentendag: Amsterdam Walkabout

zo 20 sep Autovrije Zondag: Amsterdam Walkabout

EXTRA za 25 apr t/m vr 1 mei **Chaucerreis** Canterbury met Anneke Hesp

Overbrakerpad 2

1014 AZ Amsterdam

giro 527317

kantoor open: ma-vrij 9-17 uur,
behalve woensdag

WWW.STRUINEN.NL

voetpaden@gmail.com

telefoon 020-6817013

Mobiel tijdens wandeling:
06-21624367.

Buiten kantoor in dringende gevallen
020-6238184 of 020-6844331

Wandelingen voor/door leden naar de achterkant van Nederland, per 'Nemo wandelbus', met kleine groepen en veel aandacht voor natuur en landschap, zoveel mogelijk over onverharde paden, max. 100 km rond Amsterdam.

PRIJZEN

Lidmaatschap per jaar € 15

of steunlidmaatschap € 25

met Stadspas € 10

Donateur vriend van Nemo € 5

Dagwandeling ledenprijs € 18,50
(stadspas € 16,-) incl. vervoer/
koffie/route/soep.

Strippenkaart 5 wandelingen € 85
(stadspas € 75)

Met eigen vervoer € 7,-

Aanbieding Voor nieuwe leden:

Combinatie lidmaatschap

en 1e wandeling € 26

Openbaar Vervoerwandelingen
met Alies € 4,-

Annuleren bij dagwandelingen tot 24 uur voor de wandeling. Bij te laat afzeggen of te laat komen moet je toch betalen.

*Voor weekends/weken gelden andere regels, zie reisvoorwaarden
<http://nemo.pz.nl/reisvoorwaarden.html>*

Volgende programma verschijnt in september 2009

WANDELAGENDA 2009

ZONDAGWANDELINGEN 20 KM

- ma 13 apr Paaswandeling rond Dieren en De Steeg op de zuid-oostelijke Veluwezoom
- zo 3 mei Schalkwijk, Tull en 't Waal. Uiterwaarden langs de Lek en fort vd Nieuwe Hollandse Waterlinie
- zo 17 mei Voorne: zee en duinen; koffie en soep bij de familie Borren
- zo 14 juni Koudhoorn, Putten, Krachtighuizen. Op de rand van de Veluwe en de Gelderse Vallei
- zo 21 juni Haastrecht, Vlist, Stolwijk. Langs rivieren en over tiendwegen.
- zo 28 juni Gelderse Vallei, Appel, Voorthuizen 9 u.
- zo 5 juli Biesbosch: de nieuwe Oostvaardroute bij Hank en Werkendam.
- zo 12 juli Doorwerth, Wolfheze, Oosterbeek. in de Veluwezoom, met uitzicht op de Nederrijn.
- zo 19 juli Grebbeberg, Rhenen, Blauwe Kamer
- zo 9 aug Otterloo, Mossel, Mosselse Zand. Bos en heide aan de rand van de Hoge Veluwe.
- zo 16 aug Botshol, Vinkeveense Plassen, Winkel. Een pas geopende route
- zo 23 aug Renswoude, Scherpenzeel, Valleikanaal. Forten, liniedijken, kasteel in Gelderse Vallei
- zo 30 aug Ermelo, Bos en heide. Soep bij Ettie!
- zo 6 sep Stroe, Kootwijk, Kootwijksche Veld. Bossen en heide aan de rand van de Veluwe
- zo 13 sep Amsterdam Walkabout (ivm Open Monumentendag) Historische wandeling naar Vijfhuizen
- zo 20 sep Amsterdam Walkabout (ivm Autovrije Dag) Historische wandeling naar Diemerbos
- zo 27 sep Biesbosch, Nieuwe Merwede, Dordrecht.
- zo 4 okt Eemnes, Eembrugge. Een nieuw Klompenpad door de monumentale Eempolder
- zo 18 okt Gortel, Vaassen. Op de rand van Veluwe en de IJsselvallei, koffie in Cannenburgh
- zo 25 okt Wintertijd. Ede, Edesche Heide, Ginkel.

KORTERE DAGWANDELINGEN 15 KM

- za 18 apr *OV-wandeling met Aliës.* Maarn-Doorn-Maarn.
- zo 19 apr Kloosters, heilige (heidense) putten en bronnen rond Egmond, met verhalen (Peter)
- zo 10 mei Oostvaardersplassen: Krakeendroute en Zeearendroute. *met Mathilde*
- zo 17 mei Voorne: kortere excursie; koffie en soep bij de familie Borren. 9 u.
- za 23 mei *OV-wandeling met Aliës.* Leerdam-Beesd. Bloesemroute langs de Linge
- zo 7 juni Horstermeer, Hollandse Kade, Ankeveen *met Mathilde*; vertrek 10.00 uur
- zo 28 juni Gelderse Vallei, Appel, Voorthuizen 9 u.
- za 4 juli *OV-wandeling met Aliës.* Zes-Bergenroute in 't Gooi, rond Huizen
- zo 19 juli Grebbeberg, Rhenen, Blauwe Kamer *met Mathilde*
- za 22 aug *OV-wandeling met Aliës.* Castricum, Castricum aan Zee, Bakkum-Noord.
- zo 30 aug Hoog Soeren, Assel, Asselse Heide. Bos en heide in het Staatsdomein. *met Mathilde 9 u.*
- zo 13 sep Amsterdam Walkabout (ivm Open Monumentendag) Historische wandeling naar Vijfhuizen
- za 19 sep *OV-wandeling met Aliës.* Nieuwe Pontjesroute in de Zeevang, tussen Oosthuizen, Beets, Schardam en Etersheim
- zo 20 sep Amsterdam Walkabout (ivm Autovrije Dag) Historische wandeling naar Diemerbos
- zo 27 sep Biesbosch, Nieuwe Merwede, Dordrecht *met Mathilde 9 u.*
- zo 11 okt Rondje Eilandspolder. De Rijp. *met Mathilde.* Vertrek 10.00 uur
- za 17 okt *OV-wandeling met Aliës.* Kazan- en Lindenhorstroute, nieuwe Groene-Hartroute bij Nieuwveen, Vrouwenakker en De Hoef
- zo 25 okt Wintertijd. Ede, Edesche Heide, Ginkel. Bossen en vooral veel heide 9 u.

Alle dagwandelingen buiten Amsterdam (behalve OV-wandelingen) met Nemobus en koffie/soep!

NATUUREXCURSIES (zie pag. 6)

- vr 24 apr Evolutie in het Westerpark om 17.30
- do 7 mei Nemocentrum. *Nemomaaltijd 19u*
- vr 8 mei *IVN-excursie:* horen, zien en voelen. 13.30-15.00 uur Nemocentrum Westerpark
- wo 13 mei *Natuurexcursie* rond Nemocentrum 17.30u *met Nemomaaltijd 19u* Water en oever
- vr 5 juni *Vogelexcursie* Nachtegalen in de Brettenzone. Sloterdijkstation 19 uur, met fiets
- di 16 juni *Natuurexcursie* Westerpark, met Arend én Evert. 17.30 uur. *Nemomaaltijd 19u.*
- wo 17 juni *IVN Natuurexcursie:* Flora en Fauna. 14.00-15.30 uur Nemocentrum Westerpark
- vr 26 juni *Gierzwaluwexcursie* om 20 uur Marnixbad. Bij kou en regen op vr 19 juni.
- za 18 juli *Natuurexcursie* 17.30 *met Nemomaaltijd 19u.* Arend Wakker over eetbare planten.
- vr 2 okt Insekten, libellen en vlinders Nemocentrum 14 – 16 uur Westerpark. *met Evert*
- Avondwandeling Oostvaardersplassen ca 6km. Burlende edelherten. Nemobus 17u Amstel

- za 16 mei Amsterdam West: drie tuinparken in de Osdorperpolder
- za 20 juni Amsterdam West: vier tuinparken in de Brettenzone
- za 5 sept Amsterdam Noord met vijf tuinparken.

MEDITATIEVE WANDELINGEN (zie pag. 5)

- za 18 april Abcoude
- za 16 mei Waterleidingduinen
- za 4 juli Naarden
- za 1 aug. Nigtevecht
- za 29 aug Ijmuiden
- za 26 sept. Monnickendam
- za 24 okt Broek in Waterland
- za 2 mei Groeneveld
- za 30 mei Monnickendam
- za 18 juli Santpoort Noord
- za 15 aug Marken
- za 12 sept Bussum Zuid
- za 10 okt. Lage Vuursche

TUINPARKWANDELINGEN (zie pag. 5)

